

die van Perugino, hoewel hij, naar Vasari (1550) ons mededeelt, evenals Pinturicchio tot de Umbriërs behoorde, die onder Perugino's aanvoering te Rome in de Sistina werkten. Andrea komt nog voor te Assisi in 1484 en te Orvieto in 1490, bezig aan schilderijen, welke verloren zijn gegaan. Het laatst wordt in 1509 melding van hem gemaakt. Hij stierf blind.

Tot dusver was alleen van hem bekend een bijzonder treffende „Madonna het Kind aanbidde,” een fresco, dat nu in het museum van het Kapitol bewaard wordt (afb. 22). Deze Madonna behoort wel, — met die van Melanzio (afb. 14), — onder de meest kenmerkende scheppingen der Umbrische school, die er zijn aan te wijzen. Een opmerkelijk lezer ziet daarbij terstond, dat een werk als dit niet de consequentie kan zijn van de kunst van Perugino, ook waar

deze geheel hetzelfde onderwerp behandelt (afb. 23), doch van Fiorenzo's Madonnatype, waarvan afb. 19 en 20 duidelijke proeven geven. De geheimzinnige meester, die dit uitmuntende werk schiep, zou alleen daardoor reeds bewondering verdienen, en men is verrast — aanvankelijk aangenaam — als Adolfo Venturi in een der jongste deelen van zijn „Storia dell'Arte Italiana” over dezen kunstenaar verschillende nieuwigheden te berde brengt.

Welk aandeel Andrea mag hebben gehad in het werk, dat aan Perugino in de Sixtijnse kapel wordt toegewezen, ligt ten eenenmale in het duister, omdat alle aanwijzingen en nadere berichten op dit punt ontbreken. Venturi echter heeft langs den weg van loutere stijlkritiek een gewaagde poging gedaan om dit aandeel vast te stellen en kwam daarbij tot het ongedachte resultaat dat de h e e l e „Doop van Christus in den

Jordaan” aan Andrea d'Assisi zou moeten worden toegeschreven, die hier zou gewerkt hebben, „volgens teekening van zijn leermeester”, versta: Perugino —. En dat niet alleen, maar ook de „Verloving van Maria met Jozef” in het museum te Caen, met den fraaiën tempelbouw en het marmereplein op den achtergrond, zou van Andrea's hand wezen *). Verder worden werken te Perugia en elders op zijn naam gebracht, zonder eenig betoog, zon-

AFB. 22. ANDREA D'ASSISI, MADONNA. KAPITOL TE ROME.

der dat met het bestaan van de „Ma-

*) Adolfo Venturi VII² (1913) blz. 662 vgg. Het moet hier gezegd worden, dat de bekende nestor der levende Italiaansche kunsthistorie, na het verlies van een veelbelovenden zoon, eenige jaren geleden, dezelfde niet meer is. Ontroerend is de wilskracht waarmee de grijsaard zijn onderwijs aan de Universiteit te Rome en zijn „Geschiedenis van de Italiaansche Kunst” voortzet; doch zijn gave van onderscheiding is te loor, zijn uitspraken niet vrij van willekeur en de motiveering uiterst zwak. Ter aangeh. plaatse wordt ook de „Ondergang van Farao in de Roode Zee”, het fresco van Cosimo Roselli in de Sistina toegeschreven aan een helper: zekeren Fra Diamante. Enz.